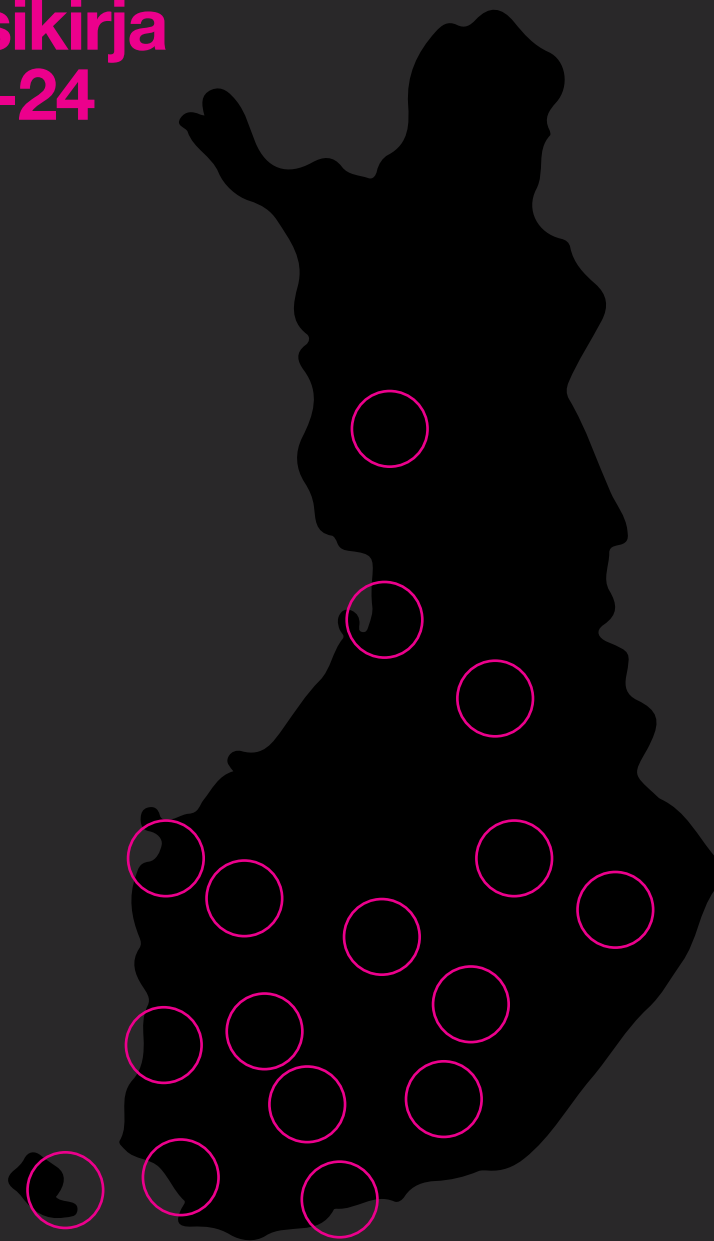

Aluetoimikuntien käsikirja 23–24

STTK © 2022

Käyntiosoite:

Mikonkatu 8 A, 6. krs,
00100 Helsinki

Postiosoite:

PL 421, 00101 Helsinki

Laskutusosoite:

Ostolaskut, PL 421
00101 HELSINKI

Verkkolaskuosoite:

Operaattori:
Apix Messaging Oy / 003723327487
OVT-tunnus / verkkolaskuosoite:
003702023062

Y-tunnus: 0202306-2

Toimiston yhteystiedot:

sttk.fi/yhteystiedot

Twitter:

@STTKMikonkatu

Facebook:

facebook.com/KeskusjarjestoSTTK

Youtube:

youtube.com/c/STTKMikonkatu

Instagram:

@sttkmikonkatu

Sähköposti:

sttk@sttk.fi

www.sttk.fi

Tämä käsikirja on tarkoitettu työvälineeksi
STTK:n alue- ja paikallistoimikuntien jäsenille.
Käsikirjan lisäksi tietoa löytyy myös STTK:n
Teamsistä ja verkkosivuilta: www.sttk.fi

Sisältö

4 — Meidän STTK

Keitä me olemme?

Edustajisto

Hallitus

Toimisto

Aluetoiminta

10 — Kuinka etuja valvotaan?

Olemalla osa alueellista päätöksentekoa

Tekemällä valintoja

Vaikuttamistyöllä

Työskentelemällä

16 — Aluetoiminta vaatii ja antaa

Hyvä ja toimiva aluetoiminta

Mikä Pato?

19 — Tieto kulkee

STTK:n julkaisema materiaali

Hyödyllisiä uutiskirjeitä

Työkalut

21 — Aluetoiminnan ABC

25 — Hyödyllisiä tietoja

Aluetoimikunnat

STTK:n teamsissa

26 — Onnistumisia aluetoiminnassa

Meidän STTK

Keitä me olemme?

STTK on poliittisesti sitoutumaton ja moniarvoinen koulutettujen ammattilaisten keskusjärjestö, johon kuuluu 13 jäsenliittoa ja noin 450 000 jäsentä. Edustamme suomalaisten työpaikkojen osaajia ja asiantuntijoita. Olemme työssämme vastuullisia, oikeudenmukaisia ja rohkeita. Uskomme, että työelämä kehittyy yhteistyöllä. Luomme näkyviä tulevaisuuteen, vahvistamme vuoropuhelua ja rohkaisemme toimimaan oikeudenmukaisen työelämän puolesta.

Visiomme on hyvinvoiva ja menestyvä työntekijä.

Työtämme ohjaavat työelämän tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus. Työelämä on parhaimmillaan moniäänistä ja moniarvoista. Sitä kehitetään aktiivisella vuoropuhelulla, erilaisia ääniä kuunnellen ja luomalla onnistumisen mahdollisuuksia. Puhumme ihmisille ja kuulemme heidän tarpeitaan.

STTK:ssa toimitaan vastuullisesti, läpinäkyvästi ja tietoon pohjautuen. Kannamme huolta sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta, työehdoista ja järjestäytymisestä. Vastamme muutokseen ja luomme työvälineitä murroksen hallintaan.

Teemme ay-liikkeen työtä ja tarkoitusta näkyväksi sekä vahvistamme STTK:laisten toimijoiden vuorovaikutusta ja yhteishenkeä.

Yhteinen tavoitteemme on, että jäsenet ja tulevat jäsenet, menestyvät muuttuvassa maailmassa ja työelämässä. Me vaikutamme yhteiskunnan ja työelämän muutokseen, rakennamme yhteistyössä Suomen menestystä sekä maailman parasta työelämää ja hyvinvointia kaikille.

Ammattiyhdistysliikkeen toiminta rakentuu edustuksellisen demokratian periaatteiden mukaisesti. Jokainen keskusjärjestön päätöksentekoon osallistuva toimija saa valtuutuksensa oman liittonsa jäsenistöltä. Hän myös vastaa toiminnan tuloksista oman liittonsa jäsenistölle.

STTK on

- työelämän yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäjä
- aloitteellinen yhteiskunnallinen keskustelija
- sopimusyhteiskunnan vahvistaja
- työntekijän osaamisen ja hyvinvoinnin mahdollistaja
- työlainsäädännön, sosiaaliturvan ja eläkejärjestelmän kehittäjä
- ammattiliittojen työn puolestapuhuja

Jäseniimme kuuluu asiantuntijoita ja ammattilaisia erilaisin koulutustaustoin. He työskentelevät esimerkiksi teollisuudessa, terveydenhuollossa ja palvelualoilla.

Tietoa jäsenistöstä

- Jäsenistä noin 76 % on naisia.
- Jäsenen keski-ikä on noin 49 vuotta.
- Jäsen työskentelee viikossa keskimäärin 38,3 tuntia.
- Jäsenen keskipalkka on 3050 €/kk.
- Julkisella sektorilla työskentelee 55 % ja yksityisellä sektorilla 45 % jäsenistä.
- Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työskentelee 88 % ja määräaikaisessa työsuhteessa 12 % jäsenistä.

Koulutustaso

- ammattikorkeakoulututkinto 30 %
- yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto 5 %
- toisen asteen ammatillinen tutkinto 27 %
- opistotutkinto 31 %
- muu 7 %

Edustajisto

Ylintä päätösvaltaa STTK:ssa käyttää 60-jäseninen edustajisto, joka määrittää toiminnan ja talouden tärkeimmät suuntaviivat. Edustajisto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja sen toimikausi on neljä vuotta. Edustajiston järjestäytymiskokous valitsee STTK:n puheenjohtajan ja hallituksen sekä edustajiston puheenjohtajiston.

Hallitus

Hallitus vastaa toiminnasta edustajistolle. Se valmistelee edustajistossa käsiteltävät asiat ja toimeenpanee edustajiston päätökset. Hallitus myös ohjaa STTK:n toimiston sekä aluetoiminnan tavoitteita, suuntaviivoja ja keinoja ja päättää aluetoimintaa sääntelevästä talous- ja toimintaohjeesta. Hallitus kokoontuu 11 kertaa vuodessa ja jokaisella jäsenliitolla on vähintään yksi edustaja hallituksessa. Asioiden valmisteluun osallistuu hallituksen työvaliokunta.

Toimisto

STTK:n toimistossa tehdään käytännön edunvalvontaa, neuvottelutoimintaa, yhteiskuntavaikuttamista ja järjestölistä työtä yhdessä jäsenliittojen ja aluetoimijoiden kanssa. Toimiston henkilöstöön kuuluu eri alojen asiantuntijoita, joiden tehtävänä on toteuttaa hallituksen linjaamat asiat. STTK:n toimisto ja jäsenliitoissa työskentelevät asiantuntijat tekevät tiivistä yhteistyötä yhteisten kantojen muodostamiseksi. Toimisto koordinoi, kouluttaa, tukee ja ohjaa aluetoimintaa hallituksen linjausten mukaisesti.

HALLINTOASSISTENTTI, PUHEENJOHTAJAN ASSISTENTTI Tiina Laurila	ANTTI PALOLA puheenjohtaja	
YHTEISKUNTA- VAIKUTTAMINEN Taina Vallander johtaja	EDUNVALVONTA Minna Ahtiainen johtaja	VIESTINTÄ JA HR Marja-Liisa Rajakangas johtaja

STTK-Opiskelijat on STTK:n jäsenliittojen opiskelijajäsenten yhteenliittymä. Se ottaa kantaa, vaikuttaa ja tiedottaa työelämän pelisäännöistä. STTK-Opiskelijoiden puheenjohtajisto on luottamustoiminen ja puheenjohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus STTK:n hallinnon kokouksissa. STTK-Opiskelijat voi nimittää opiskelijajäseniä alue- ja paikallistoimikuntien jäseniksi.

Aluetoiminta

STTK:n alue- ja paikallistoiminta kokoaa yhteen ammattiliittojen eri aloilla työskenteleviä toimijoita. Sen tehtävä on vaikuttaa monipuolisen ja kestäväen elinkeinorakenteen kehittämiseen eri puolilla Suomea, jotta suomalaisille riittäisi töitä tulevaisuudessakin.

Aluetoiminnan vaikuttamistyön piiriin kuuluvat myös kaikki jäsenten arkeen liittyvät asiat, kuten asuminen, hyvinvointipalvelut, koulutus, syrjäytymisen ehkäisy tai vaikkapa liikennepolitiikka. STTK ei täten siis toimi ainoastaan valtakunnan tasolla tai Brysselin EU-kabineteissa. Järjestöllä on aktiivinen 16 aluetoimikunnan alueellinen verkosto, joka kattaa koko Suomen. Katso lista aluetoimikunnista tämän käsikirjan lopusta.

Kuinka etuja valvotaan?

Ay-liike vaikuttaa kaikkialla, missä jäsenistön hyvinvoinnista ja elämänlaadusta päätetään. Edunvalvontaa tehdään työntekijä- ja työnantajaliittojen välisessä sopimustoiminnassa, vaikuttamalla yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä osallistumalla lainsäädännön kehittämiseen.

Teemme edunvalvontaa sopimustoiminnassa, vaikuttamalla yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä osallistumalla lainsäädännön kehittämiseen. Olemme uudistusmielinen ja poliittisesti moniarvoinen järjestö, joka tekee aktiivista yhteistyötä eri yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa. Emme tue taloudellisesti puoluepoliittista toimintaa ja lobbauksen (=vaikuttamistoiminnan) läpinäkyvyys on meille tärkeä arvo.

Olemalla osa alueellista päätöksentekoa

Aluetoimijat toimivat STTK:n edunvalvojina ja vaikuttajina alueilla. Tämä tarkoittaa sitä, että aluetoimikuntien jäsenet ovat myös STTK:n yhteyshenkilöitä alueen kehittämisen kannalta keskeisiin tahoihin, kuten poliittisiin päättäjiin tai virkamiehiin.

Aluetoimikunnilla on hoidettavanaan suuri määrä luottamustehtäviä. STTK:ta edustetaan esimerkiksi valtion aluehallinnossa (Ely-keskus, Aluehallintovirasto), maakuntien

liitoissa ja lukuisissa alueellisissa organisaatioissa. Lisäksi vaikuttamistyötä tehdään eri koulutusorganisaatioissa sekä kuntien ja kuntayhtymien toimielimissä. Aluetoimikunnat ovat vaikuttaneet aktiivisesti myös sote- ja maakuntauudistuksien alueellisessa valmistelussa.

Luottamustehtävien hoidossa STTK:n edustajien tehtävänä on edistää STTK:lle keskeisiä tavoitteita. Vaikuttamisen kannalta on tärkeää, että kokouksiin valmistaudutaan alue- ja paikallistoimikunnissa hyvässä yhteistyössä ja tieto kulkee luottamustehtävän hoitajalta aluetoimikunnan jäsenille ja päinvastoin. Jokaisella aluetoimikunnan jäsenellä on lisäksi velvollisuus pitää oman liittonsa edustajia ajan tasalla ajankohtaisista aluetoimikunnan asioista.

Valmistautuminen voi tapahtua esimerkiksi käsittelemällä yhdessä keskeisempiä kokouksen esityslistalle tulevia asioita sähköpostitse tai Teamsissä. Näin STTK:n aluetoimikunnan nimeämä edustaja pystyy nostamaan esille asioita, joista on yhdessä suuremmalla porukalla keskusteltu ja kuulee muiden liittojen ja toimialojen näkökulmia aiheesta.

Vaikuttaminen on tehokkainta, jos sitä tehdään jo valmisteluvaiheessa ennen päätöksentekoa. Usein on hyödyllistä löytää myös muita päätösten vaikutusten piirissä olevia ryhmiä tukemaan omia tavoitteita. Tällaisia ryhmiä voivat olla esimerkiksi toisten työntekijäjärjestöjen edustajat, yrittäjät ja elinkeinoelämä, kansalaisjärjestöt tai opiskelijajärjestöt. Yhteisen kannan muodostaminen vaatii usein valmistelua ja keskustelua muiden ryhmien kanssa jo hyvissä ajoin etukäteen. Muiden näkemyksistä voi saada vinkkejä ja uusia näkökulmia myös oman mielipiteen muodostamiseen.

Tekemällä valintoja

Alue- ja paikallistoimikuntien resurssit ovat rajalliset, koska kaikki jäsenet osallistuvat toimintaan vapaa-ajallaan. On hyvä tiedostaa, ettei alue- ja paikallistoimikunta voi toimia kaikessa, kaikkialla ja koko ajan. On suunniteltava, priorisoitava ja valittava. On tärkeää, että puheenjohtajan, sihteerin ja varapuheenjohtajan lisäksi myös jäsenet ottavat ja saavat vastuuta toiminnassa. Kaikkien osaamista ja verkostoja hyödyntävällä yhteistyöllä toiminnasta kehittyvä vaikuttavampaa ja tuloksellisempaa.

Vaikuttamistyöllä

Alueellisen edunvalvonnan päämääränä on ajaa STTK:-laisten liittojen ja niiden jäsenten yhteisiä etuja aluetasolla. Alueitoimikunnat toteuttavat omassa työssään STTK:n linjauksia, mutta usein tärkeimmät alueelliset vaikuttamisen paikat ovat parhaiten alueitoimikuntien jäsenten tiedossa. Siksi alueitoimikuntien kannattaa laatia omia alueellisia edunvalvontatavoitteita ja tarttua aktiivisesti alueen ajankohtaisiin kysymyksiin, hankkeisiin ja projekteihin muodostamalla omia kantoja ja viestimällä niistä.

Vaikuttamisen lähtökohtana on kehittämisidean hahmotaminen tai ongelman havaitseminen. Sen jälkeen omat argumentit on hyvä hioa kuntoon ja laatia vaikuttamissuunnitelma. Vaikuttamisessa ja kannanmuodostuksessa voi hyödyntää myös STTK:n toimiston asiantuntijoita. Heiltä voi aina varmistaa, mikä on STTK:n kanta asiaan – olettehan kuitenkin ajoissa liikkeellä! Alueasioista vastaava asiantuntija on alueitoimikuntien oma yhteishenkilö toimistolla.

Keinoina vaikuttamistyössä voivat olla esimerkiksi perinteiset mielipidekirjoitukset. Alueitoimikunta voi myös lähestyä oman alueen tiedotusvälineitä tai yksittäisiä toimittajia suoraan ja tarjota juttuideaa. Usein jutun saa läpi, kun toimittaja on jo valmiiksi tuttu. Hyviä suhteita kannattaa siis ylläpitää. Oma asia voi edistää myös ottamalla yhteyttä alueen kansanedustajiin ja maakuntatason luottamushenkilöihin tai virkamiehiin. He tapaavat mielellään alueensa äänestäjiä.

Kaikkien tapaamisten tai kirjoitusten pohjana on aina itse asia:

- Mitä me haluamme sanoa?
- Mikä on tavoitteemme?
- Mihin me pyrimme?
- Keitä edustamme?
- Viestimme tulee olla selkeä ja perusteltu!

STTK:n toimistolta saa apua ja tukea valmistelussa, Olettehan kuitenkin ajoissa liikkeellä!

Työskentelemällä!

Aluetoimikunta edustaa STTK:ta alueellaan. Se vastaa edunvalvonnasta ja vaikuttamisesta asioissa, jotka koskevat maakuntien ja seutukuntien kehittämistä sekä seutukuntatasolla tapahtuvaa asioiden valmistelua, yhteistyön koordinoimista ja organisointia keskusjärjestötasolla, sekä muissa erikseen sovittavissa asioissa.

Aluetoimikunta vastaa alueen toimintasuunnitelman ja budjetin tekemisestä, toimeenpanosta ja seurannasta alueella. Toimintasuunnitelman tulee vastata STTK:n strategian ja toimintasuunnitelman tavoitteita.

Aluetoiminnan edunvalvontatyön kohteita ovat näin muun muassa alueen viranomaiset ja poliittiset päättäjät, maakuntaliitot, ELY- ja osaamiskeskukset, koulutuksen järjestäjät sekä muut kehittämisorganisaatiot, joiden päätöksiin ja linjauksiin pyritään tuomaan palkansaajanäkökulmaa.

STTK:n hallituksen vahvistamat edunvalvontatehtävät aluetoimikunnille:

- Päättää alueellisista toimenpiteistä ja kärkitavoitteista toimintakaudella.
- Antaa lausuntoja ja vastata yhteyksistä maakunnan piirihallintoviranomaisiin ja muihin alueen kehittämisen kannalta keskeisiin tahoihin.
- Käsitellä alueen kehittämiseen olennaisesti vaikuttavat ja aluehallintoon liittyvät asiakirjat sekä ajankohtaiset asiat.
- Tehdä esitykset edustajista alueella oleviin yhteistoimintaelimiin ja työryhmiin.
- Ylläpitää palkansaajien yhteistyöverkostoa ja tehdä yhteistyötä paikallisten edunvalvontajärjestöjen kanssa.
- Pitää yhteyttä paikallisiin päättäjiin ja kansanedustajiin.
- Tehdä yhteistyötä palkansaajien arvoja ja tavoitteita lähellä olevien kansalaisjärjestöjen kanssa.

Aluetoiminta vaatii ja antaa

Alue- ja paikallistoimikunnat kokoontuvat vuoden aikana 1–5 kertaa. Kokouksia voidaan järjestää esim. verkossa (Teams), yhteistyökumppaneiden kuten maakuntaliiton, maakuntalehden tai Ely-keskuksen tiloissa sekä jäsenliittojen tai alueen yritysten tiloissa. Jokaisessa kokouksessa on hyvä olla ulkopuolinen alustus ja/tai keskustelu ajankohtaisesta aiheesta.

Aluetoimintaa tehdään myös kokousten välillä. Keskusteluja voidaan käydä esimerkiksi sähköpostitse tai Teamsissä. Kokonaan tai osittain sähköiset kokoukset ovat myös mahdollisia Teamsiä käyttäen. Tukea ja apuja Teamsin käyttöön saa STTK:n toimiston järjestämistä koulutuksista ja videotallenteista.

Alue- ja paikallistoimikuntien jäsenyys on luottamustoimi. Jäsenyyden menestyksellinen hoitaminen edellyttää aktiivisuutta, ajan käyttöä, halua oppia uutta, hyvää työelämän tuntemusta sekä kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin.

Toiminta puolestaan vahvistaa omaa osaamista, luo verkostoja ja antaa mahdollisuuden vaikuttaa oman alueen ja sen työpaikkojen tulevaisuuteen. Kannattaakin käyttää hyväksi STTK:n tarjoamat erilaiset koulutusmahdollisuudet, joista löydät lisää tietoa Howspacesta.

Hyvä ja toimiva aluetoiminta

Kaikessa järjestötoiminnassa on tärkeää, että vastuunkantajia on useita. Näin toiminnan suunnittelu ja toteutus luistaa paremmin. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri pitävät huolen käytännön asioista, mutta jokainen aluetoimikuntaan nimetty jäsen on vastuussa aluetoimikunnan toiminnasta. Jokaisella on velvollisuus paitsi tuoda oma asiantuntemuksensa aluetoimikunnan työhön ja kantoihin, myös informoida omaa liittoaan ja sen edustajia alueella aluetoimikunnan työstä ja alueen ajankohtaisista asioista.

**Kaiken toiminnan perusta
on tasa-arvoinen, erilaisille
näkemyksille avoin ja
kannustava ilmapiiri!**

Teemaryhmät

Joskus isompi edunvalvontakokonaisuus vaatii enemmän koordinaatiota ja tiheämpää seurantaa kuin aluetoimikunnan kokoukset antavat myöten. Aluetoimikunnan työtä tukemaan voidaan asettaa aluetoimikunnan päätöksellä tilapäisiä ja/tai projektin mittaisia alaryhmiä. Ryhmän jäsenet ovat alue- tai paikallistoimikunnan jäseniä, mutta ryhmät voivat myös ottaa ulkopuolisia asiantuntijoita alustajiksi tai jäsenikseen.

Tieto kulkee

Tällainen ryhmä voi olla esimerkiksi elinkeino- tai koulutuspoliittinen vaikuttamisryhmä, joka tekee yhteistyötä vaikkapa keskuskauppakamarin ja koulutustenjärjestäjien kanssa yhteisten tavoitteiden eteen. Ryhmät ovat vapaaehtoisia, eikä niiden kokouksista aluetoiminnan talousohjeistuksen mukaisesti makseta matkakorvauksia.

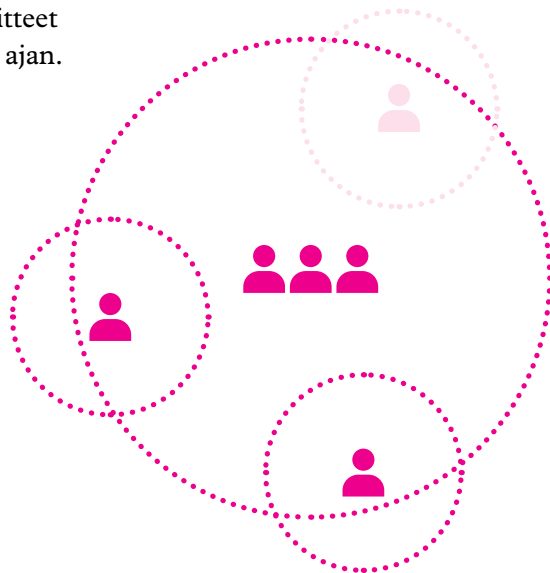
Teemaryhmät työskentelevät pääosin sähköisesti Teamsissä tai sähköpostitse. Ryhmä voi halutessaan kokoontua myös aluetoimikunnan kokouksen yhteydessä jäsenen kutsusta.

Teemaryhmät ovat vapaaehtoisia, eikä niiden kokouksista aluetoiminnan talousohjeistuksen mukaisesti makseta matkakorvauksia.

Mikä Pato?

Aluetoimikunta voi kautensa alussa perustaa seutukuntapohjaisia paikallistoimikuntia, jos paikalliselle edunvalvonnalle on aluetoimikunnan tekemän toimintasuunnitelman pohjalta erityistä tarvetta. Aluetoimikunta kirjaa nämä edunvalvontatavoitteet pöytäkirjaansa perustaessaan paikallistoimikunnan ja tavoitteet ohjaavat paton työtä kauden ajan.

Paikallistoimikunnan perustaminen vaatii aina aluetoimikunnan päätöksen.

Päätöksenteon avoimuus Suomessa on poikkeuksellisen erinomaista muuhun maailmaan verrattuna. Sen ansiosta on yhteiskunnassamme mahdollista käydä laajaa keskustelua. STTK haluaa, yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, käydä keskustelua kaikista jäseniään koskettavista laajoista asioista kuten ikääntyvästä väestöstä, kansainvälisestä rekrytoinnista ja ilmastonmuutoksesta. Keskustelun lisäksi haluamme tarjota tietoa ja erilaisia välineitä sekä ratkaisumalleja päätöksenteon tueksi.

STTK:n julkaisema materiaali

STTK julkaisee pamfletteja ja tavoitejulkaisuja, jotka löydät aina STTK:n nettisivuilta.
sttk.fi/materiaalit

Kaikki uusimmat asiantuntijoiden blogit, STTK:n ja liittojen tiedotteet ja muut uutiset löydät nettisivuiltamme kohdasta ”Ajankohtaista”.

STTK:n tiedotteet lähetetään aina sähköpostitse puheenjohtajille, ketkä voivat välittää niitä eteenpäin. Tiedotteet voi tilata myös suoraan STTK:n sivuilta omaan sähköpostiin.
<https://www.sttinfo.fi/uutishuone/sttk>

Hyödyllisiä uutiskirjeitä

Monilla ministeriöillä ja hallituksen kärkihankkeilla on omia uutiskirjeitä. Niiden uutiskirjeet voi helposti tilata itselleen ministeriöiden nettisivujen kautta.

tem.fi | stm.fi | alueuudistus.fi

Työkalut

Kaikille alue- ja paikallistoimikunnan jäsenille luodaan automaattisesti tunnukset STTK:n Teamsiin. Tunnukset toimitetaan alkuvuodesta, kun kaikkien tiedot on saatu syötettyä järjestelmään. Atojen ja Patojen sihteerien tehtävänä on tallentaa Teamsiin oman aluetoiminnan kanavalle esityslistat, kokousaineistot ja pöytäkirjat kaikkien alueen aluetoimijoiden saataville. Teamsissa on mahdollista pitää kokouksia, mutta myös kaikkien jäsenten tallentaa hyödyllisiä materiaaleja muiden käyttöön ja käydä keskustelua kokousten välillä.

Kaudella 2023–2024 otamme käyttöön myös Howspace -alustan. Kutsu alustalle tulee automaattisesti kaikille aluetoimijoille. Täältä löydät koulutuspolkuun liittyvät materiaalit, ja voit myös itseopiskella aluetoiminnan saloja juuri sinulle sopivalla hetkellä.

Alue- ja paikallistoimikunnan jäsenet tekevät korvauksiin oikeuttavat matkalaskut STTK:n matkalaskuohjelma M2:n kautta. Tunnukset ohjelmaan tehdään pyynnöstä, eli ole yhteydessä toimistoon, kun ensimmäisen kerran tarvitset tunnuksia. Laskut tarkistaa aina ensin aluetoimikunnan puheenjohtaja, ja sen jälkeen STTK:n toimiston henkilökunta. Matkalaskun käsittelyn kulkua voi seurata ohjelmassa itse: missä vaiheessa tarkastus on ja koska lasku on hyväksytty maksuun.

Aluetoiminnan ABC

ATO – Aluetoimikunta. Aluetoimikunta edustaa STTK:ta alueellaan. Se vastaa edunvalvonnasta ja vaikuttamisesta niissä asioissa, jotka koskevat maakuntien ja seutukuntien kehittämistä sekä seutukuntatasolla tapahtuvaa asioiden valmistelua, yhteistyön koordinoimista ja organisointia keskusjärjestötasolla, sekä muista erikseen sovittavista asioista.

AVI – Aluehallintovirasto (AVI) hoitaa Suomen lain säädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueilla. AVI edistää perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista, peruspalvelujen saatavuutta, ympäristönsuojelua, ympäristön kestävästä käytöstä, sisäistä turvallisuutta, opetus- ja kulttuuritoimen palveluja sekä terveellistä ja turvallista elin- ja työympäristöä.

EAKR – Euroopan aluekehitysrahasto, jonka kautta toteuttavista EU-hankkeista on päättämässä MYR. Ohjelmien tavoite on parantaa työllisyyttä sekä lisätä alueiden kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta. Ohjelmien avulla työllisyyttä pyritään parantamaan erityisesti maamme heikoimmin työllistyvillä alueilla.

EK – Elinkeinoelämän keskusliitto, työnantajan ääni. Ei sääntömuutoksensa takia enää tee keskitettyjä ratkaisuja eikä näin ole sopijaosapuoli.

ELY – Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia on 15 ja ne edustavat valtiota/ministeriöitä alueella. Asialistalla ovat työllisyys- ja elinkeinopolitiikka, osaaminen ja kulttuuri, ympäristö ja luonnonvarat sekä liikenne ja infrastruktuuri. STTK:lla on edustajat ELY-neuvottelukunnissa, jotka ovat Atojen esittämiä.

ESR+ – Euroopan sosiaalirahasto, jonka kautta toteuttavista EU-hankkeista on päättämässä MYR. Sosiaalirahaston ohjelmissa tuetaan työllistymistä ja työllistymisedellytyksiä osaamista ja palvelurakenteita kehittämällä. ESR:n avulla voidaan edistää tasa-arvoa, ehkäistä syrjäytymistä, kehittää osaamista, työoloja ja henkilöstön hyvinvointia tai kehittää järjestelmiä, jotka helpottavat työmarkkinoiden toimintaa sekä aktivoivat ihmisiä osallistumaan ja tekemään töitä.

Kolmen kopla – kts. PSKJ

Kolmikanta – Työntekijä, työnantaja ja valtion edustaja koolla.

M2 – STTK:n käyttämä matkalaskuohjelma, johon ATO:n ja Paton jäsenet saavat omat tunnukset. Tunnukset tehdään pyynnöstä.

Maakunnan liitto – Oman alueensa kuntien muodostama kuntayhtymä. Vastaa alueen kehittämisestä.

Maakunnan yhteistyöryhmä – ks. MYR

Maakuntakaava – Alueiden käytön suunnittelua. Tehdään 10–20 vuoden aikajänteelle, mutta päivitetään maakuntavaltuustokausittain.

Maakuntaohjelma – Lyhyemmän aikavälin ohjelma, johon kirjataan maakunnan alueellisen työn suunta sekä sovitaan jatkoimenpiteitä. Konkretisoi maakuntasuunnitelmaa eli pitkän aikavälin tavoitteita.

Maakuntasuunnitelma – Laaditaan 20–30 vuoden aikajänteelle ja se toimii perustana maakuntakaavan ja maakuntaohjelman laatimiselle.

MYAK – Maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) valmistelu ja laatiminen on yksi keskeisimpiä MYR:n tehtäviä. Yhteistyöasiakirjassa esitetään ohjelmavarat vuosittain. Yhteistyöasiakirjassa on määritelty EU-varojen ja valtion rahoituksen summat ja miten ne on tarkoitus jakaa hallinnonaloittain. Lisäksi yhteistyöasiakirjassa esitetään Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisiin osioihin sisältyvät ohjelmavarat ja niiden suuntaaminen hallinnonaloille.

MYR – Lakisääteinen toimielin. Jäsenistöstä kolmasosa kuntien edustajia, kolmasosa EU:n rakennerahastoja rahoittavien valtion hallinnon edustajia ja kolmasosa järjestöedustajia (sosiaalipartnerit). STTK:lla on oma edustajansa lähes kaikissa MYR:ssä. Asialistalla EU:n rakennerahastovarojen käyttö alueella – millaisia yrityksiä ja työpaikkoja syntyy.

Opku – Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntia nimitetään tuttavallisesti myös opkuiksi. Yliopistoissa on vastaavasti ylioppilaskunnat. Ne edistävät opiskeluun ja opiskelijoiden asemaan liittyviä tavoitteita.

Pato – Paikallistoimikunta. Aluetoimikunta voi kautensa alussa perustaa seutukuntapohjaisia paikallistoimikuntia hoitamaan seudullista edunvalvontaa.

PSKJ-yhteistyö – Palkansaajakeskusjärjestöjen välinen yhteistyö (STTK, SAK ja Akava). Tunnetaan aluetoiminnassa myös nelistykseenä, kolikkona, kolmen koplana...

Sosiaalipartnerit – Järjestöedustajista käytetään nimitystä sosiaalipartnerit maakunnan liiton toimielimissä.

Hyödyllisiä tietoja

Aluetoimikunnat

Ahvenanmaa Maarianhamina

Etelä-Pohjanmaa Seinäjoki

Etelä-Savo Mikkeli

Häme Lahti

Kaakkois-Suomi Kouvola

Kainuu Kajaani

Keski-Suomi Jyväskylä

Lappi Rovaniemi

Pirkanmaa Tampere

Pohjanmaa Vaasa

Pohjois-Karjala Joensuu

Pohjois-Pohjanmaa Oulu

Pohjois-Savo Kuopio

Satakunta Pori

Uusimaa Helsinki

Varsinais-Suomi Turku

Teamsissa

- Aluetoimikuntien toiminta- ja talousohje
- M2 matkalaskuohje
- Aluetoiminnan käsikirja
- linkki videopankkiin
- lomakepohjat

Sote-uudistus – Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (STTK) on ollut mukana sote-uudistuksen valmistelussa. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee sote-uudistusta Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti. Sen mukaan julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon uusi palvelurakenne perustuu kuntaa suurempiin hyvinvointialueisiin. Se tarkoittaa, että kaikkien julkisten sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusten järjestämisestä vastaavat hyvinvointialueet, joiden päätöksenteko kuuluu vaaleilla valituille valtuustoille. Hyvinvointialueet aloittavat 2023.

SY – Suomen Yrittäjät (SY) on pienten ja keski suurten yritysten etu- ja palvelujärjestö

Teams – STTK:n ”intranet”, jossa ATOilla ja patoilla oma osio kokousaineistolle ja jossa pidetään sähköisiä kokouksia.

TEM – Työ- ja elinkeinoministeriö

TY-neuvottelukunta – Työvoima- ja yritys- palveluneuvottelukunta, jossa STTK:lla on alueella edustus. Aiemmin tunnettiin nimellä te-toimikunta.

Työterveys – Työterveyslaitoksen alueellinen neuvottelukunta on kuudella paikkakunnalla: Helsinki, Kuopio, Lappeenranta, Oulu, Tampere ja Turku. STTK:lla on jokaisessa oma edustajansa.

Työsuojelu – Aluehallintovirastojen (AVI) työsuojelun vastuualueiden kolmikantaisia (eli STTK mukana) työsuojelulautakuntia on viisi. Ne käsittelevät oman toimialueensa työsuojelun kehitys-, suunnittelu- ja seurantahankkeita, työsuojelun yleisiä toimintalinjoja ja tulostavoitteita.

ONNISTUMISIA ALUETOIMINNASSA

1

Kuopiossa on järjestetty monena vuonna etujärjestöjen yhteinen lounastilaisuus. Järjestämisessä ovat palkansaajakeskusjärjestöjen (SAK, STTK ja Akava) lisäksi mukana työnantajaliittojen edustajia rakennusteollisuudesta, teknologiateollisuudesta, MTK:sta, kauppakamarista ja yrittäjistä. Keskustelua käydään ajankohtaisista asioista. Kukin kertoo edustamansa organisaation näkemyksiä.

Pohjois-Savon aluetoimikunta

2

Laadimme muutama vuosi sitten kannanoton aluehallintovirastojen ja maakuntien liittojen yhdistämishankkeeseen (maakuntaudistus) liittyen. Kannanoton aiheena oli henkilöstön mukanaolo valmistelussa alusta alkaen. Kannanotto lähetettiin laajasti Satakunnan päättäjille. Sen jälkeen Satakunnan aton edustaja otti kannanoton esiin ELY-neuvottelukunnan kokouksessa ja asiasta keskusteltiin kokouksessa. ELY-neuvottelukunta myös liitti kannanoton kokouspöytäkirjan liitteeksi.

Sitä kautta levisi koko neuvottelukunnalle. Henkilöstön edustus toteutui Satakunnan valmisteluryhmissä erittäin hyvin.

Satakunnan aluetoimikunta

3

Pohjanmaan ato seurasi tiiviisti vuoden 2017 lopulla 8-tien korjaukseen liittyvää keskustelua. Tammikuussa otimme asiaan kantaa mielipidekirjoituksella, joka jaettiin monen maakunnan valtalehtiin. Kun syksyllä 2018 selvisi, että valtion budjetissa ei olla osoittamassa rahaa tien korjaamiseen kokonaisuudessaan, on asiasta noussut jälleen keskustelua alueella ja saimme mieliteemme uudestaan julkaistua nyt syksyllä.

Lisäksi toinen ajankohtainen aihe vuonna 2018 on ollut työttömyysturvan heikentäminen, johon aluetoimikunta otti kantaa mielipidekirjoituksilla.

Meillä on tapana, että mietimme yhdessä aiheen ja yksi aluetoimikunnan jäsen tekee ”ensimmäisen version”, jota muut kommentoivat, jonka jälkeen tehdään lopullinen versio. Siinä on allekirjoittaneina koko ato ja aiheista riippuen myös Kokkolan pato.

Pohjanmaan aluetoimikunta

4

Keski-Suomessa palkansaajakeskusjärjestöt tapavat säännöllisesti, 4 kertaa vuodessa ajankohtaisten aiheiden tiimoilta. Viimeksi noin 40 paikallista PSKJ-aktiivia oli tutustumassa toisiinsa ja sote-/maku-kiemuroihin sisävesiristeilyllä.

Tilaisuudessa keskusjärjestöjen toimijat toivat viestejä omista sote-maku työryhmistään, tutustuttiin toisiimme ja tietysti verkostoiduttiin. Lisäksi keskusteluissa oli ajankohtainen aihe, eli irtisanomislaki ja eri liittojen tukitoimet lain vetämiseksi valmistelusta.

Keski-Suomen aluetoimikunta

5

Olemme muutaman vuoden ajan järjestäneet palkansaajakeskusjärjestöjen (SAK, STTK ja Akava) yhteistyönä työelämäseminaarin. Puhujia ollut monista organisaatioista: STTK, SAK, Kauppakamari, Pohjois-Savon liitto, yrittäjäjärjestöt, TE-keskus, STTK:laiset liitot jne. Viimeisin työelämäseminaari toteutettiin teemalla ”Palkansaaja myllerryksen keskellä? Keskusjärjestöpuheenjohtajien ajatuksia ajankohtaisista työmarkkinakysymyksistä”, ja tilaisuudessa alustivat kaikkien kolmen työntekijäkeskusjärjestön puheenjohtajat. Samassa tilaisuudessa palkittiin myös vuoden pohjois-savolainen palkansaaja.

Pohjois-Savon aluetoimikunta

6

Joka vuosi keväällä laitamme etsintäkuulutuksen vuoden pohjoiskarjalaisesta palkansaajasta kaikille Nelistyksen (SAK, AKAVA ja STTK) alueen jäsenyhdistyksille ja pyydämme ”ilmiantamaan kunnian mielestäsi ansaitseva työkaverisi, tuttavasi, kollegasi, alaisesi tai vaikkapa esimiehesi!”. Syksyllä sitten pidämme palkansaajaseminaarin ajankohtaisesta aiheesta (2018 teema oli ’Palkansaaja muutoksessa’), joka huipentuu vuoden palkansaajan valintaan.

Nelistyksen vetovastuu vaihtuu vuosittain keskusjärjestöltä toiselle, mutta kuitenkin kaikki osallistumme tilaisuuden järjestelyihin ja kuluihin tasapuolisesti. Kannustanne ja muistutamme tarvittaessa toinen toisiamme, että saamme asian järjestelyt pyörimään. Nelistyksen laaja kokoonpano kokoontuu 2 kertaa vuodessa suunnittelemaan aiheita ja toimintaa, joita sitten pienempi porukka toteuttaa.

Pohjois-Karjalan alueella olemme muutenkin erittäin ylpeitä Nelistyksen toiminnasta ja hyvästä yhteistyöstä meidän, SAK:n ja Akavan aluetoimistojien välillä. Lisäksi meillä on Nelistyksen edustajia työtyhmissä, joissa suunnitellaan koko maakunnan toimintaa tuleville vuosille. Yksinään me olemme pieni maakunta vaikuttaja, mutta yhdessä suurempi, jota kuunnellaan tehtäessä tulevaisuuden suunnitelmia.

Pohjois-Karjalan aluetoimikunta

7

Kemi-Tornion pato on järjestänyt vuosia tilaisuuden alueen kansanedustajille ja kuntapäätäjille. Tilaisuudessa kuntien edustajat tuovat esille oman kuntansa tärkeimpiä asioita ja kansanedustajat kertovat asioista, joiden eteen ovat eduskunnassa tehneet töitä. Tilaisuudessa on aina myös STTK:n edustajan alustus.

Tilaisuus on osoittautunut hyödylliseksi niin alueellisesti kuin myös koko Lapille. Kansanedustajat saavat tilaisuudesta hyvää materiaalia ja pystyvät helposti tarkentavilla kysymyksillä saamaan tarvitsemiaan tietoja päätöksentekoon ja asioiden eteenpäin viemiseen.

Kemi-Tornion paikallistoimikunta

STTK:N JÄSENLIITOT

Ammattiliitto Jyty
jytyliitto.fi

Ammattiliitto Kelan toimihenkilöt
kelantoimihenkilot.fi

Ammattiliitto Pro
proliitto.fi

Kirkon alat ry
kirkonalat.fi

Meijerialan Ammattilaiset MVL
mvl.fi

METO – Metsäalan Asiantuntijat
luva.fi

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
ria.fi

Suomen Konepäällystöliitto SKL
konepaallystoliitto.fi

Suomen Laivanpäällystöliitto SLPL
seacommand.fi

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
superliitto.fi

Suomen Pelastusalan ammattilaiset SPAL
spal.fi

Tehy
tehy.fi

Toimihenkilöliitto ERTO
erto.fi

Yhteistyöjäsen:
LUVA – Luonnonvarat ry
luva.fi

www.sttk.fi

Keskusteleva keskusjärjestö

